

Aan Fractievoorzitters in de Tweede Kamer
Woordvoerders Cultuur, BZK, Financiën en SZW
Cc. Ministers Van Engelshoven, Ollongren, Hoekstra, Koolmees

Amsterdam, 19 november 2020

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Voor het Wetgevend Overleg Cultuur op maandag 23 november a.s. doen wij, de Taskforce culturele en creatieve sector, een dringend beroep op u voor een integrale oplossing voor twee grote zorgen die samenhangen met de verdeling van het tweede sectorspecifieke noodpakket cultuur van € 482 miljoen, te weten:

- Een specifieke uitkering aan gemeenten van € 150 miljoen voor de lokale, culturele infrastructuur met een herleidbaar trekkingsrecht voor instellingen, opdat de middelen daadwerkelijk terecht komen waarvoor ze bedoeld zijn: bij instellingen en makers.
- Een stimulans voor gemeenten om noodsteun aan culturele instellingen te verlenen door, bij hoge uitzondering, een extra financiële bijdrage en/of kwijtschelding van huur of lokale lasten niet aan te merken als omzet voor de NOW.

Wij zijn het kabinet en uw Kamer erkentelijk voor de ruimhartige noodpakketten voor de culturele en creatieve sector en de mogelijkheden die het generieke pakket biedt. Wij ervaren een luisterend oor van minister Van Engelshoven naar de noden uit de sector. Maar daarmee zijn onze zorgen nog niet weggenomen. Zo blijft een grote zorg de precaire positie van kunstenaars en artiesten, waarover de Creatieve Coalitie u uitgebreid heeft geïnformeerd.

Uit het tweede steunpakket voor cultuur ontvangen medeoverheden, vooral gemeenten, extra middelen om de culturele infrastructuur lokaal te stutten: het gaat om € 150 miljoen. Eerder is € 120 miljoen via een decentralisatie-uitkering bij gemeenten terecht gekomen en nog eens € 48,5 miljoen door een matchingsconstructie via de Rijkscultuurfondsen rechtstreeks bij lokale instellingen. In aanvulling daarop komt nu € 150 miljoen beschikbaar. Wij doen een klemmend beroep op u dat deze € 150 miljoen via een specifieke uitkering aan gemeenten wordt verstrekt, waardoor instellingen een herleidbaar trekkingsrecht hebben. Wij gaan uit van de goede trouw van gemeenten, maar willen het risico minimaliseren dat juist dit budget in de algemene middelen terecht komt. We willen maximale zekerheid dat de middelen ook belanden daar waarvoor ze bestemd zijn: bij de lokale instellingen zelf. Zij zijn immers bikkelhard getroffen door deze coronapandemie.

Maar als je als culturele instelling extra hulp krijgt van gemeenten of private fondsen, dan kan het zo maar zijn dat die hulp zich tegen je keert. Maar ook gemeenten die het goede willen doen, bijten zo in hun eigen staart. Want doordat extra financiële bijdragen en kwijtschelding van huur of lokale lasten als omzet worden aangemerkt voor de NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid) valt de noodsteun lager uit en wordt het financiële tekort niet kleiner.

In de [kamerbrief](#) van 16 november jl. wordt gesteld dat in geval van noodsubsidies van bijvoorbeeld medeoverheden dubbelfinanciering voorkomen moet worden. Maar gezien het forse verlies aan eigen inkomsten dat zich bijna 1-op-1 vertaalt in een exploitatieverlies en het beperkte weerstandsvermogen, zijn noodsubsidies van vitaal belang voor het voortbestaan van culturele instellingen. Bovendien zijn noodsubsidies van overheden vaak een tegemoetkoming in een specifiek onderdeel van de exploitatie. Zo is er geen sprake van dubbele financiering van hetzelfde tekort, maar is alleen sprake van verdere vermindering van het verlies. Om werkgelegenheid te behouden, lonen te betalen en opdrachten aan makers te verstrekken zijn noodsubsidies ter aanvulling op NOW en TVL dan ook cruciaal. Verder vrezen wij dat het in de praktijk onvoldoende blijkt om over huurkortingen of -kwijtscheldingen alleen op de site van de rijksoverheid te verduidelijken dat verlaging van kosten niet tot de omzet behoort. Wij achten het noodzakelijk dat OCW zich ervan kan vergewissen dat ook het controleprotocol voor accountants in lijn hiermee is gewijzigd; het ligt op de weg van SZW om met de NBA - de beroepsorganisatie van accountants - standaarden voor vaststelling van NOW1, zoals die momenteel gelden, op de kortst mogelijke termijn te herzien. Juist in deze barre tijden kunnen alle tegemoetkomingen het verschil maken tussen net wel of niet overleven van culturele instellingen en het behoud van werkgelegenheid en inkomen voor werknemers en zelfstandigen.

We rekenen op de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Financiën om bovenstaande aanpassingen te realiseren. En we rekenen op het kabinet om de sector perspectief te bieden op (experimenten met) verdere heropening en dus het mogen verwelkomen van meer bezoekers, opdat de fijnmazige, culturele infrastructuur zo veel als mogelijk de Coronacrisis kan doorstaan en opdat cultuur voor iedereen - ook in zijn eigen, directe omgeving - toegankelijk blijft.

De taskforce culturele en creatieve sector is van harte bereid om bovenstaande punten verder toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Marianne Versteegh, marianneversteegh@kunsten92.nl (0620539299).

Met vriendelijke groet,
Namens de taskforce culturele en creatieve sector

Jan Zoet, voorzitter Kunsten '92

De Taskforce culturele en creatieve sector is een samenwerkingsverband van ruim 100 branche-, beroeps- en belangenorganisaties. Doel van de taskforce is om door gezamenlijke analyses, informatie-uitwisseling en afstemming de Coronacrisis het hoofd te bieden.

Deelnemende koepels: Kunsten '92 is de belangenorganisatie voor de hele kunst-, cultuur, erfgoed- en creatieve sector, met 370 leden uit alle disciplines. Federatie Creatieve Industrie is de belangenbehartiger voor de creatieve industrie (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma/Stemra, NAPA, NCP, Dupho). De Popcoalitie, de Federatie Auteursrechtbelangen en VVEM zijn aangesloten bij de taskforce. De Federatie Cultuur bundelt de branche- en werkgeversverenigingen in onder meer de podiumkunsten, musea, bibliotheken, centra voor de kunsten, (film)theaters, poppodia en orkesten. Het Erfgoedplatform verenigt een groot aantal organisaties die staan voor de belangen van roerend, onroerend, materieel en immaterieel erfgoed. De Creatieve Coalitie verenigt 43 belangen- en beroepsverenigingen van individuele makers en vertegenwoordigt > 50.000 creatieve professionals.